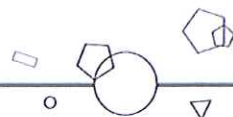

Høringsuttalelse

Gjelder høring Forslag til ny lov for barnehagene (NOU 2012:1)
Til Kunnskapsdepartementet
Fra Senter for IKT i utdanningen
Deres referanse
Vår referanse Sak 2012/62 LKW
Kopi [Klikk her for å skrive inn tekst.](#)
Dato 03.05.2012

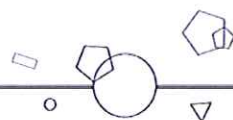
Hørings svar til forslag til ny lov for barnehagene

Med grunnlag i sitt mandat har Senter for IKT i utdanningen (heretter referert til som "senteret") gjort en vurdering av hvorvidt forslaget til ny lov for barnehagene ser ut til å ivareta behovet for lovfestet tilrettelegging av nødvendige rammebetingelser for barnehagerelevant digital kompetanse og infrastruktur.

Senteret har valgt å ikke kommentere annet enn aktuelle paragrafer i lovtekst, tilhørende merknader og begrunnelse for disse. *Forslag til ny tekst i lovforslag og merknader er understreket, og strykningsforslag i en setning er markert med gjennomstrekning.*

Senteret mener at det foreslåtte lovforslaget i sin helhet ivaretar behovet for lovfestet tilrettelegging av nødvendige rammebetingelsene for å få løftet alle barnehager på et akseptabelt nivå for hensiktsmessig bruk av IKT i sitt arbeid. Senteret vil likevel lede oppmerksomheten mot behovet for å sikre en minste standard til sikker, pålitelig og tilpasset digital infrastruktur og kompetanse:

Digitale verktøy og tjenester bidrar til effektivisering, profesjonalisering og kvalitetsheving av offentlige tjenester i alle sektorer. Det er imidlertid noen sektorer som henger etter i denne utviklingen, og barnehagesektoren er en av disse. Det er i dag store forskjeller på hvorvidt barnehagene har hensiktsmessig digital infrastruktur og barnehagefaglig digital kompetanse for de ansatte i barnehagen. Senteret mener dette vil ha vesentlige konsekvenser for den enkelte barnehages mulighet til å oppfylle flere av bestemmelsene i lovforslaget, og imøteser en nasjonal satsing for å bøte på dette.

Senteret vil spesielt trekke frem følgende momenter fra lov og merknader som viktige for å sikre kvaliteten:

Kommentar til lovtekst og merknad, §1 Formål:

Senteret mener det er viktig å trekke frem at "Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter...". Senteret vil også understreke viktigheten av å se og drøfte dette i sammenheng med grunnleggende ferdigheter i skolen, for å tydeliggjøre sammenhenger og ulikheter. Senteret antar dette vil være gjenstand for behandling i den varslede stortingsmeldingen om framtidens barnehage, og en eventuell revidert rammeplan for barnehagen.

Kommentar og strykningsforslag til lovtekst og merknad, §3 Barnehagens innhold:

Senteret mener det er avgjørende for kvaliteten at krav til innhold og oppgaver forskriftsfestes i form av en rammeplan. Senteret ser også behovet for at visse elementer av rammeplanen må kunne tilpasses lokale forhold, men for å tydeliggjøre at rammeplanen som hovedregel skal følges, bør det heller åpnes for dette gjennom en "mykere" formulering i forskriften.

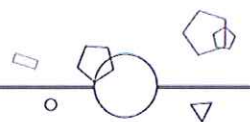
Rammeplanen skal sikre den faglige kvaliteten på barnehagetilbudet, og en unntaksbestemmelse vil legge godt til rette for å kunne tilby "profiltilbud" som friluftsbarnehager eller lignende. Senteret har imidlertid erfart at det også kan medføre at det oppfattes som legitimt å kutte ut vesentlige elementer i det pedagogiske arbeidet, eksempelvis utelate bruk av IKT i pedagogisk arbeid og aktiviteter som støtter utviklingen av barnas grunnleggende digitale ferdigheter. Den lokale styringsfriheten må ikke kunne gå på bekostning av viktige mål for utvikling av barnas kompetanse, og vi mener derfor at denne unntaksbestemmelsen må endres og flyttes fra lov til forskrift.

Strykningsforslag til lovtekst, §3 Barnehagens innhold:

Senteret foreslår at følgende setning **strykes**: "*Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.*"

Tekstforslag til forskrift: *Barnehagens eier kan om nødvendig tilpasse rammeplanen til lokale forhold.*

Vi viser for øvrig til våre kommentarer til rammeplanen i vårt høringsinnspill til NOU 2010:8 Med forskertrang og leselyst.

Kommentar til lovtekst og merknad, kapittel II Barns rettigheter, §§ 7-10

Senteret vil understreke at bilder i et bredt tekstbegrep ved hjelp av IKT kan gi barn en ekstra måte å kommunisere på. Spesielt gir dette utvidede muligheter til kommunikasjon for barn med behov for ekstra språkstimulering. Gjennom å bruke digitale verktøy kan barna blant annet bruke bilder til å kommunisere egen forståelse, eget ståsted, ønsker og behov, og dermed bidra med medvirkning i barnehagens daglige virksomhet (ref §7).

Senteret vil for øvrig gi støtte til å innføre de nye forslagene til bestemmelser rundt retten til et godt fysisk og psykososialt miljø (§§ 8, 9 og 10), hvor det presiseres at miljøet skal kunne gi varierende og allsidig stimuli, samtidig som det skal legge trygge rammer for barna. Vi vil igjen minne om at en god praksis med bruk av IKT i barnehagens ulike arbeidsoppgaver, både administrativt og pedagogisk, betinger at dette blir lagt til rette for ved fungerende infrastruktur og ved vurdering av lek- og læringsmiljø.

Kommentar til lovtekst og merknad, §14 Barnehageeiers ansvar:

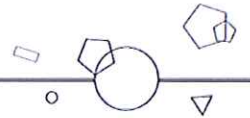
Senteret støtter utvalgets forslag om å lovfeste barnehageeiers ansvar for å ha riktig og nødvendig kompetanse, samt et forpliktende system for kompetanseutvikling for barnehagens personal. Vi forutsetter at dersom denne bestemmelsen vedtas vil Regjeringen tilrettelegge og følge opp at barnehageeier har de nødvendige rammebetingelser og infrastruktur for å gjennomføre dette.

Kommentar til lovtekst og merknad, §16 Krav til forsvarlig system for barnehageeier

Senteret støtter utvalgets forslag om å lovfeste barnehageeiers plikt til å ha et forsvarlig system for å sikre at kravene i barnehageloven med forskrifter blir oppfylt. Senteret mener departementet også bør vurdere om det skal lovfestes at det *skal* være en forskrift som utdyper et slikt system.

Kommentar til lovtekst og merknad, §26 Krav til forsvarlig system for kommunen som barnehagemyndighet

Senteret støtter utvalgets forslag om å lovfeste kommunens plikt til å ha et forsvarlig system for å sikre at kravene i barnehageloven med forskrifter blir oppfylt, herunder krav om at nødvendige ressurser stilles til disposisjon. Senteret

mener departementet også bør vurdere om det skal lovfestes at det *skal* være en forskrift som utdyper et slikt system.

Kommentar til lovtekst og merknad, §31 Styrer

Senteret støtter til utvalgets forslag til merkader som tydeliggjør rammene til kompetansekrav, samt barnehageeiers forpliktelse til å gjennomføre nødvendig kompetanseutviklingstiltak ved innvilging av disposisjon fra utdanningskravet. Gjennom kravene som er satt til de nevnte utdanningene anser vi at dette vil sikre grunnleggende barnehagefaglig digital kompetanse i barnehagene.

Kommentar til lovtekst og merknad, §32 Barnehagens grunnbemanning

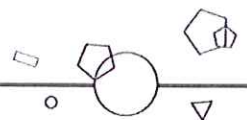
Senteret støtter utvalgets forslag til lovtekst og merknad om den pedagogiske grunnbemanningen, som setter et klart minimumskrav til hva som ansees som "tilstrekkelig" bemanning. Vi er også positive til at utvalget skjerper kravene rundt dispensasjon. Gjennom kravene som er satt til de nevnte utdanningene anser vi at dette vil bidra til å styrke barnehagefaglig digital kompetanse i barnehagene, men vil påpeke behov for styrking av barnehagefaglig digital kompetanse for dem som ikke har de nevnte utdanningene.

Kommentar til lovtekst og merknad § 50 Statens plikt til å sørge for læremiddel

Senteret vil understreke behovet for at det stimuleres til utvikling av læringressurser for førskolebarn med spesialpedagogiske behov. Vi har merket oss at blant annet Utdanningsdirektoratets egne evalueringer av sin støtteordning viser at det er et stort uutnyttet potensiale i digitale læringsverktøy og ressurser med ny teknologi som nettbrett og lignende.

Kommentar til lovtekst og merknad §55 Øvingsopplæring

Senteret støtter utvalgets forslag til merknad, hvor man tydeliggjør barnehageeiers plikt til å stille barnehagen og dens personale til disposisjon for øvingsopplæring av førskolelærerstudenter, samt henstillingen om også å tilrettelegge for praksis for læringer. Senteret mener det må sikres i aktuelt lov- eller regelverk at

Øvingsbarnehagene har et variert utvalg av lek- og læringsressurser, herunder også ressurser som understøtter digitale læringsprosesser.

Kommentar til lovtekst og merknad § 57 Ikrafttreden

Senteret ser at bestemmelsene som omhandler krav til bemanning ikke er realistisk å innføre p.t. Imidlertid vil vi understreke behovet for at bestemmelsene innføres, men med ikraftsetting på et senere tidspunkt. Senteret imøteser at Regjeringen viderefører og styrker satsingen på kompetanse i barnehagen, og senteret bidrar gjerne med innspill til en slik satsing på kvalitet i den varslede stortingsmeldingen om framtidens barnehage.

Senteret har ingen konkrete endringsforslag til de øvrige paragrafer i forskriften.

For Senter for IKT i utdanningen

Trond Ingebretsen
Direktør

Lene Karin Wiberg
Seniorrådgiver